

8.12.2015

Akp/12

12

Poikkeamishakemus (Katajanokka, Satamakatu 9) (b-asia)

HEL 2015-005782 T 10 04 01

Rakvv 8-1364-15-S, Ksv 5044_9

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää hyväksyä Suomen Evankelisluterilainen Kirkko, Kirkon keskusrahaston asemakaavaa nro 8340 koskevan poikkeamishakemuksen. Hakemus koskee kirkollisten hallinto- ja virastorakennusten korttelialueella sijaitsevan sr-1-merkinnällä suojelun kaupunkikuvallisesti, historiallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaan rakennuksen käyttötarkoituksen muuttamista lähetystökäyttöön. Hanke edellyttää poikkeamista asemakaavan käyttötarkoituserkinästä, kerrosalasta sekä suojelumääräyksestä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää myöntää poikkeamisen seuraavilla ehtoilla:

- Rakentamisessa tulee noudattaa 28.4.2015 päivättyjen alustavien suunnitelmien periaatteita erityisesti sisäänkäynnin järjestelyiden ja turvallisuuteen liittyvien rakennuksen ulkopuolelle rakennettavien järjestelyiden sekä rakennuksen julkisivumuutoksien osalta. Esitettyjen kattolyhtyjen ikkunajaon, sisäänkäyntikatoksien sekä kadunpuoleisten oviaukkojen osalta suunnittelua tulee vielä jatkaa yhteistyössä museoviranomaisen kanssa.
- Suojelutavoitteissa esiin nostetut sisätilat kuten pääporrashuone ja holvattu kellari otetaan mahdollisuuksien mukaan tulevissa muutoksissa edelleen huomioon rakennuksen kulttuurihistoriallisen arvon edellyttämän asemakaavan muutosehdotuksen nro 12341 sr-1-suojelumerkinnän ja-määräyksen mukaisesti.
- Lähetystörakennukselle osoitettavien autopaikkojen määrä on 10 ap.
- Hakija suostuu siihen, että poikkeamisluvan tuoma arvonnousu lisätään laadittavana olevan asemakaavan hakijalle tuomaan arvonnousuun maankäytösopimuksen korvaustasoa määritettäessä. Samalla hakijan on suostuttava siihen, että hän on vastuussa koko asemakaava-alueen arvonnousun perusteella määritettävistä maankäytösopimuskorvauksista ja mahdollisista alueluovutuksista.

Hakija

Suomen Evankelisluterilainen Kirkko, Kirkon keskusrahasto (jättöpäivämäärä 11.5.2015)

8.12.2015

Akp/12

Rakennuspaikka

8. kaupunginosan (Katajanokka) korttelin 147 tontti 9

Hakemus

Hakemus koskee osoitteessa Satamakatu 9 sijaitsevan kirkollisen hallinto- ja virastorakennuksen (rekisteritietojen mukaan 1 477 k-m²) pysyvää käyttötarkoituksen muuttamista lähetystökäyttöön mukaan lukien ullakko 135 k-m² (yht. 1 617 k-m²) poiketen asemakaavan käyttötarkoituksmerkinnästä ja tontille osoitetusta suurimmasta sallitusta rakennusoikeudesta (2 915 k-m²). Nykyisin tontilla sijaitsee kaksi rakennusta osoitteissa Satamakatu 9 ja Luotsikatu 1a. Olemassa olevien rakennusten yhteenlaskettu kerrosala on rekisteritietojen mukaan 5 355 k-m² ja hakemuksen mukaisen lisärakentamisen jälkeen 5 490 k-m². Näin kerrosala ylittyy kaavassa sallitusta 88 %. Hakemuksen kohteena olevan asemakaavalla suojellun (sr-2) kaupunkikuvallisesti, historiallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaan rakennuksen julkisivuihin ja kattoon esitetään uuden käyttötarkoituksen edellyttämiä muutoksia sekä esteettömän sisäänkäyntiyhteyden ja turvallisuuteen liittyvien kiinteiden rakennelmien rakentamista katualueelle nykyiselle jalankulun alueelle.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että alueella on käynnissä hankkeeseen liittyvä asemakaavan muutos, jolla tyhjiksi jääneet entiset Kirkkohallituksen toimistotilat osoitetaan uuteen käyttöön. Hanketta on edistetty yhteistyössä Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston, rakennusvalvontaviraston sekä kaupunginmuseon kanssa ja virastoista on saatu alustavat myönteiset lausunnot käyttötarkoituksen muutokseen liittyen. Uuden käyttötarkoituksen mukaiset muutokset rakennuksen sisätiloissa ovat vireillä olevan asemakaavanmuutoksen suojelutavoitteiden mukaisia.

Pääsisäänkäynnin yhteyteen esitettyjä muutoksia julkisivun aukotuksessa ja katualueelle ulottuvien rakenteiden osalta hakija perustelee lähetystön toiminnallisilla vaatimuksilla kuten turvallisuusnäkökulmalla ja esteettömyydellä. Lähetystökäyttö edellyttää myös muita turvallisuusjärjestelyitä, kuten sisäpihan puolen rajaamisen pystypinna-aidalla sekä rakennuksen päädyn kahden katutason ikkunan umpeen muuraamisen. Hakijan mukaan lähetystökäytön toiminnalliset syyt edellyttävät ulakon osittaista käyttöön ottoa, mikä johtaa kerrosalan kasvamiseen ja muutoksiin rakennuksen katolla, jonne on esitetty uudet kattokorotukset talotekniikalle ja ikkunoille.

Muutoksille on vireillä olevasta asemakaavan muutoksesta huolimatta haettu poikkeamislupaa lähetystön rakennustöiden aloittamisen mahdollistamiseksi muuta kaava-aluetta nopeammalla aikataululla.

Säännökset, joista poiketaan

Haettu toimenpide on vastoin voimassa olevaa asemakaavaa ja siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 1 momenttia.

Lähtötiedot

Alueella on voimassa 18.6.1984 vahvistettu asemakaava nro 8340. Asemakaavan mukaan tontti on kirkollisten hallinto- ja virkarakennusten korttelialuetta, jolle saa sijoittaa myös asuntoja. Tontin kerrosala saa olla enintään 1,6 kertaa tontin pinta-ala eli 2 915 k-m². Rakennus osoitteessa Satamakatu 9 on suojeltu sr-2-merkinnällä, jonka mukaan kyseessä on rakennusala tai sen osa, jolla sijaitsee rakennustaiteellisesti, kaupunkikuvan kannalta tai muusta niihin verrattavasta syystä arvokas rakennus. Rakennusta tai sen osaa ei saa ilman pakottavaa syytä purkaa eikä rakennuksessa saa suorittaa sellaisia purkamis- ja muutostöitä, jotka turmelevat kadunpuoleista julkisivua, julkisivun osan muodostavaa vesikattoa tai porrashuoneiden rakennustaiteellista arvoa. Rakennuksessa suoritettavia korjaus- ja muutostöitä tehtäessä on rakennuslupaviranomaisen erityisesti katsottava, että rakennuksen arvo säilyy. Rakennuksessa saa olla enintään 370 huoneistoneliometriä myymälä- tms. tiloja.

Katajanokan vanha osa on Museoviraston inventoinnissa (RKY 2009) sisällytetty valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen luetteloon.

Rakennuksesta on laadittu rakennushistoriaselvitys (Arkkitehtitoimisto Marjut Kauppinen Oy, 2014). Rakennus on alun perin rakennettu asuinrakennukseksi (August Boman 1869). Rakennuksessa on toiminut diakonissalaitos vuosina 1875–1899, Paulig-yhtiö vuosina 1937–1980 ja viimeisimmäksi Kirkkohallitus vuoteen 2014 asti. Sen jälkeen rakennus on ollut tyhjillään.

Tontille on vireillä asemakaavan muutos nro 12341. Asemakaavan muutosehdotus on ollut kaupunkisuunnittelulautakunnassa 25.8.2015 käsiteltävänä ja asetettu nähtäville. Kaavaehdotuksen ratkaisu rakennuksen osoitteessa Satamakatu 9 osalta perustuu samaan viitesuunnitelmaan, joka on nyt käsiteltävän poikkeamishakemuksen suunnitelma-aineistona.

Asemakaavan muutosehdotuksessa rakennukselle on osoitettu oma tontti. Tuleva tontti on osoitettu lähetystörakennusten korttelialueeksi, joka on kulttuurihistoriallisesti arvokas. Tontille saa sijoittaa vieraan valtion edustamiseen tarkoitettuja rakennuksia sekä tarpeellisia virka-asuntoja. Asemakaavaehdotuksessa lähetystölle määrätyt kymmenen autopaikkaa voi sijoittaa asemakaavan viitesuunnitelman mukaisesti

viereisen Luotsikatu 1a:n tontin maanalaiseen pysäköintilaitokseen omaan osastoonsa tai muuhun enintään 500 metrin päässä sijaitsevaan maanalaiseen pysäköintilaitokseen.

Suojelumääräyksellä sr-1 rakennus osoitetaan rakennustaiteellisesti, historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti huomattavan arvokkaaksi. Rakennuksessa tai sen arvokkaissa sisätiloissa ei saa tehdä sellaisia korjauksia, muutos- ja lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen tai sen arvokkaiden sisätilojen rakennustaiteellisia, historiallisia tai kaupunkikuvallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Tarvittavat muutokset ja uudisosat tulee suunnitella siten, että ne muodostavat alkuperäistä arkkitehtuuria kunnioittavan ja tasapainoisesti täydentävän kerrostuman.

Rakennushistoriaselvityksestä ilmenevät arvot tulee korjaus- ja muutostöissä ottaa huomioon. Satamakatu 9 rakennuksen osalta vaalittavia arvoja ovat rakennuksen ulkoasun, julkisivujen ja vesikaton ominaispiirteet ja yksityiskohdat, sisätiloissa pääporrashuone holvauksineen ja kaiteineen sekä kellarin tiiliholvit. Suojelumääräyksellä mahdollistetaan ullakon rakentaminen ja pohjakerroksen aukkomuutokset.

Osallisten kuuleminen

Hakemuksesta on tiedotettu naapureille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä (1.6.2015). Heille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Laajempi kuuleminen ei ole tarpeen, koska poikkeamisella ei ole vaikutuksia laajemmalle.

Muistutuksia saatiin yksi.

Muistuttajan mielestä rakennusta koskeva suunnitelma on asemakaavamääräyksen sr-2 vastainen. Sisäänkäyntitaso portaineen ja invaramppeineen turmelevat julkisivua ja Katajanokan kaupunkikuvaa. Sisäänkäyntitaso vie jalankululta liikaa tilaa ja pollarit keskellä jalkakäytävää haittaavat jalankulkua. Oikea ratkaisu olisi tehdä uudet sisäänkäynnit pihan puolelle, jossa turvallisuusriskejä ei ole ja jonne sisäänkäynnin esteettömät järjestelyt voidaan helposti toteuttaa.

Vastine

Esitetyt uudet sisäänkäyntijärjestelyt muuttavat rakennuksen julkisivuja. Kaupunginmuseo on omassa lausunnossaan arvioinut, etteivät katujulkisivun aukkomuutokset ole tarkalleen kaupunginmuseon Satamakatu 9:lle asettamien suojelutavoitteiden mukaisia. Esitetty sisäänkäynnin ratkaisu noudattaa kuitenkin rakennukselle ominaista symmetriaa ja tiettyin muutoksin suunnitelmaa voidaan kehittää rakennuksen alkuperäisiä kunnioittavampaan suuntaan. Rakennusvalvontavirasto ohjaa jatko-

suunnittelua yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston ja kaupunginmuseon kanssa. Kokonaisuutta ajatellen rakennuksen ulkoasuun esitetyt muutokset ovat melko maltillisia ja rakennuksen ominaisuuteen huomioon ottavia ja osa rakenteita rikkomatta myös poistettavissa. Rakennuksen turvallisuusjärjestelyihin liittyvät järjestelyt katualueella heikentävät jalankulkuympäristöä. Järjestelyiden tulee kuitenkin täyttää esteettömyyden vaatimukset. Sujuvan jalankulun mahdollistamiseksi rakennusvirasto edellyttää 1,5 metriä vapaata kulkutilaa pollareiden välille jalankulkijoita varten. Lähetystörakennuksen esteettömän sisäkäynnin sijoittamista sisäpihan puolelle on tutkittu, mutta ratkaisu ei ole lähetystön sisätilojen toimintaedellytysten mukainen ja lisäksi se tuhoaisi suojellun rakennuksen arvokkaita rakenteita.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot kiinteistövirastolta, kaupunginmuseolta, rakennusvirastolta, pelastuslaitokselta, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Museovirastolta, Helsingin seurakuntayhtymältä ja Puolustusvoimilta.

Museovirasto toteaa lausunnossaan (9.6.2015), että Museoviraston ja Helsingin kaupunginmuseon välisen yhteistyösopimuksen perusteella kaupunginmuseo lausuu kyseessä olevasta asiasta.

Kaupunginmuseo toteaa lausunnossaan (22.6.2015), että se on asettanut Satamakatu 9:lle seuraavat suojelutavoitteet: Satamakatu 9 on kultuurihistoriallisesti huomattavan arvokas rakennus, jota ei saa purkaa ja jota tulee vaalia etenkin ulkoasultaan. Rakennuksen ominaispiirteiden ja yksityiskohtien tulee säilyä niin kadun kuin pihan puoleisissa julkisivuissa. Vesikattoa ei saa korottaa, eikä siihen saa avata uusia ikkunoita tai muita aukkoja. Myöskään katu- tai pihajulkisivuun ei tule tehdä aukkomuutoksia eikä parvekkeita, ei myöskään ranskalaisia parvekkeita. Pohjakerroksessa uusien oviaukkojen avaaminen alkuperäistä periaatetta noudattaen on kuitenkin mahdollista sekä kadun että pihan puoleisissa julkisivuissa. Sisätiloissa pääporrashuone alkuperäisine kaiteineen on säilytettävä tila, jossa tehtävien muutosten tulee olla ennen kaikkea ennallistavia. Myös holvattu kellaritila on säilytettävä sisätila.

Suunnitelmissa esillä olevat pihan puoleiseen katonlappeseen ja katu-julkisivuun liittyvät aukkomuutokset eivät tarkalleen ole kaupunginmuseon Satamakatu 9:lle asettamien suojelutavoitteiden mukaisia. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan vesikatolle esitetyt kolme uutta lyhtymäistä rakennelmaa on kuitenkin vedetty mahdollisimman etäälle räystäältä ja kooltaan ja hahmoltaan pyritty sovittamaan rakennuksen ominaispiirteisiin. Alkuperäispiirustuksissa katujulkisivuun on piirretty peräti viisi ovea, mutta valokuvien perusteella niistä on alun perin ilmei-

sesti toteutettu vain yksi, nykyisinkin käytössä oleva oviaukko. Rakennuksen eri käyttövaiheissa oviaukkoja on kuitenkin ollut katujulkisivussa muitakin. Esitetty ratkaisu noudattaa myös rakennuksen arkkitehtuurille ominaista symmetriaa.

Suunnitelmassa sekä pihan että kadun puolelle esitetty lasikatos on ilmeeltään kevyt, mutta lasi katosmateriaalina olisi rakennuksessa vieras uusi elementti. Kaupunginmuseo katsoo, että rakennuksen alkuperäisiä ominaispiirteitä kunnioittavampi ratkaisu olisi toteuttaa katokset kooltaan mahdollisimman pieninä, ilmeeltään ja raketeiltaan kevyinä, mutta käyttäen materiaalina maalattua peltiä. Kokonaisuutta ajatellen rakennuksen ulkoasuun esitetyt muutokset ovat melko maltillisia ja rakennuksen ominaisluonteen huomioon ottavia ja osa rakenteita rikkomatta helposti myös poistettavissa. Nyt esillä oleva poikkeamispäätöshakemus ei saa vaarantaa asemakaavoitukselle asetettuja tavoitteita.

Edellä mainittuun viitaten kaupunginmuseo katsoo, että Satamakatu 9 käyttötarkoituksen muutos lähetystöksi rakennuksen ulkoasun vaalimiselle asetettuja tavoitteita kunnioittaen olisi mahdollista suunnitelmiin esitetyin tarkennuksin. Kaupunginmuseo painottaa kuitenkin edelleen detaljisuunnittelun ja toteutuksen merkitystä onnistuneen lopputuloksen aikaansaamiseksi.

Poikkeamispäätöshakemuksen tavoitteena olevan lähetystökäytön vuoksi sisätilamuutokset eivät enää kuulu kaupunginmuseon arvioinnin piiriin. Kaupunginmuseo esittää kuitenkin, että suojelutavoitteissa esiin nostetut sisätilat kuten pääporrashuone ja holvattu kellari otettaisiin tulevilla muutoksilla edelleen huomioon rakennuksen kulttuurihistoriallisen arvon edellyttämän sr-1-suojelumerkinnän ja -määräyksen mukaisesti.

Kiinteistövirasto esittää poikkeamisluvan ehdoksi: hakija suostuu siihen, että poikkeamisluvan tuoma arvonnousu lisätään laadittavana olevan asemakaavan hakijalle tuomaan arvonnousuun maankäyttösopimuksen korvaustasoa määritettäessä. Samalla hakijan on suostuttava siihen, että hän on vastuussa koko asemakaava-alueen arvonnousun perusteella määritettävistä maankäyttösopimuskorvauksista ja mahdollisista alueluovutuksista.

Pelastuslaitos toteaa lausunnossaan (17.6.2015), että pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa poikkeamispäätöshakemukseen.

Rakennusvirasto toteaa lausunnossaan (22.6.2015), että hanke tulee vaikuttamaan katualueeseen. Lähetystön ajonestopollarit ja sisäänkäynnin esteetön luiska tulevat katualueelle. Luiska ja turvallisuusjärjestelyt kadulla ovat kiinteistön vastuulla. Pollarit sekä ei käveltävä -alue ja luiskat katualueella tulee olla kiinteistön hoidossa ja vastuulla

sekä täyttää esteettömyyden vaatimukset. Pollareiden väliin on jäätävä vähintään 1,5 metriä vapaata kulkutilaa jalankulkijoita varten. Katualueelle tuleville rakenteille on haettava sijoituslupa sekä sovittava katuosuuden kunnossapidosta rakennusviraston kanssa.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) toteaa lausunnossaan (22.6.2015), että alustavat suunnitelmat perustelluina huomioivat arvokkaan rakennuksen ulkoasun verraten hyvin. ELY-keskus pitää perusteltuna sitä, ettei esteetöntä sisääntuloa ole esitetty sisäpihan puolelle, missä se rikkoisi kellarin arvokkaat holvaukset. ELY-keskuksen mukaan uudet oviaukot on esitetty toteutettavaksi hienovaraisesti ja lasikatos antaa kevyen vaikutelman, mutta sisääntuloluiska on verraten kömpelö ja rakennuksen julkisivuarkkitehtuuria muuttava elementti. ELY-keskus esittää, että oviaukkojen ulottumista katutasoon tutkitaan lisää ja korostaa, että mikäli sisätiloissa on arvokkaita pintoja, tiloja tai rakennusosia, kuten vanhoja uuneja, ei niitä saa tarvella. Tarkastellessaan hanketta kokonaisuutena, Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että poikkeaminen voidaan myöntää. Hanke ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueidenkäytön muulle järjestämiselle eikä vaikeuta rakennetun ympäristön suojelua koskevien tavoitteiden saavuttamista.

Puolustusvoimat toteaa lausunnossaan (27.7.2015), että puolustusvoimilla ei ole huomautettavaa poikkeamislupahakemuksesta. Rakennusym. töitä tehdessä tulee huomioida alueella ja läheisyydessä mahdollisesti kulkevat puolustusvoimien kaapelilinjat. Mahdollisten kaapelilinjojen sijainti tulee selvittää hyvissä ajoin, vähintään kymmenen työpäivää ennen aiottua rakentamista. Jatkotyöskentelystä mahdollisesti aiheutuvien olemassa olevien kaapelireitin siirtojen, kaapeleiden rakentamisaikaisen suojaamisen tai muiden muutosten osalta kustannukset on kohdennettava muutoksen aiheuttajalle.

Perustelut

Haettu toimenpide voidaan toteuttaa, koska haettu muutos on vireillä olevan asemakaavan muutoksen tavoitteiden mukainen ja asemakaavatyön mukaiset rakennusta koskevat suojelutavoitteet voidaan riittävästi ottaa huomioon poikkeamispäätöstä myönnettäessä

Poikkeamisen erityinen syy on olemassa olevan rakennuksen tarkoituksenmukainen käyttö ja hyödyntäminen sekä vireillä olevan asekaavan muutoksen mukaisten tavoitteiden edistäminen.

Haettu toimenpide ei päätöksessä asetetuilla ehdoin aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle, eikä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista. Haettu toi-

8.12.2015

Akp/12

menpide ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 58 § 1 mom, 145, 171, 172, 173 ja 174 §

Maankäyttö- ja rakennusasetus 85 ja 86 §

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta 3§
Kaupunkisuunnittelutoimen johtosääntö 6 § kohta 19a
Rakennusvalvontataksa 2015, 8 §

Maksu

866 euroa

Voimassaolo ja jatkotoimenpiteet

Ennen mahdolliseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä on saatava rakennuslupa, mikäli sellaista edellytetään. Rakennus- tai muu mahdollisesti vaadittava lupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamispäätöksen lainvoimaisuudesta lukien. Lupahakemukseen on liitettävä tämä päätös lainvoimaisuustodistuksineen.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä päivänä 21.12.2015, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon.

Kuulutusteksti kirjaamoon

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Marjaana Yläjääski, arkkitehti, puhelin: 310 37045
marjaana.ylajaaski(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakemus
- 2 Alustavat suunnitelmat
- 3 Ympäristökartta
- 4 Asemakaavaote
- 5 Valokuvat ja havainnekuvat
- 6 Selvitys poikkeamisista ja perustelut
- 7 Muistutus
- 8 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 2100
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkisuunnittelu@hel.fi

Käyntiosoite
Kansakoulukatu 3
Helsinki 10
www.hel.fi/kaupunkisuunnittelu

Puhelin
+358 9 310 1673
Faksi
+358 9 310 37409

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

8.12.2015

Akp/12

Maksun osalta

Oikaisuvaatimusohje, kaupunki-
suunnittelulautakunta
Hallintovalitus, tavallinen tiedok-
sianto

Otteet

Ote
Hakija

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Muistuttajat, jotka ovat ilmoitta-
neet osoitteensa

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunki-
suunnittelulautakunta
Hallintovalitus, poikkeamispäätös
ja suunnittelutarveratkaisu
Hallintovalitus, poikkeamispäätös
ja suunnittelutarveratkaisu
Liite 2
Liite 3
Hallintovalitus, poikkeamispäätös
ja suunnittelutarveratkaisu